

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.
Hirdetés díjszabás szerint. — Nyiltér sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán, 1904. szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető
küldemény ide intézendő.
A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
Egyes szám ára 4 krajczár. — Kapható minden tőzsdében.

Kapuzárás után.

(T.) Soha nemzet oly nemesen lélekemelő, sőt mondhatni: büszke önérzettel nem tekintett bevégezett alkotására, mint az ezeréves állami fennállását ünneplő magyar nemzet, midőn a felséges királyi szó megnyitotta kapuit annak a mese-szerű tündérországnak, mely élő-képe ezeréves küzdelmeinknek, minden szándékolt eltiprás fölött győzedelmeskedő kitartásunknak, s minden vonalon bámulatot keltő kulturális haladásunknak. Azóta félesztendőn keresztül valóságos zarándokhely volt az a száztornyú aranyos kupoláktól ragyogó város, a haza testéből alkotott tett, nem hiányozva annak csoda-hatásához varázsereje sem.

Akinek talán aggályai voltak nemzetünk jelenlegi létjogosultsága iránt, annak csak futó pillantást kellett vetnie történelmi kiállításunk felhalmozott, fejedelmi kincseket érő ereklyéire, melyek őseink dicsőségéről oly ékesszólóan regélnek, s izmaiban mintegy duzzadni érezte az ujult erőt a lankadatlan kitartásra, a minden

akadályt legyőző küzdelemre. S ha az aggódo honfiszivet kétely fogta el nemzetünk jövő sorsa iránt, elegendő volt egyetlen tekintet a jelenkor kolossal, mondhatni sokban korunkat is felülmúló alkotásaira, hogy a kétség helyére megnyugvás szálljon az iránt, hogy a kard hatalmával biztosított első ezer-évnél méltó párja leszen a kalapács, a toll, a véső, az ecset, s a tudomány és művészet egyéb eszközeinek nem kevésbé ellenálthatlan hatalmával biztosítandó újabb ezerév.

Ez alatt a félesztendő alatt az idegen nemzetek ajkai is az ezeréves magyar nemzet dicsőségéről zengedeztek, jóakaratu barátaink legnagyobb öröme s ami nekünk szintén elismerés, ellenségeink legnagyobb irigykedésére.

Elzarándokoltak hozzánk sereggestül távoli országok kiváló férfiai, élvezték világhírű magyar vendégszeretetünket, bámulták korszakos alkotásainkat, s hirül vitték a világ minden tája felé, hogy Magyarország nemcsak a Hortobágyból áll, hanem például székes fővárosa világvárosi jelentőséggel

bir, s a magyarok nemcsak esikó-sokból és gulyásokból állanak, — mint eddig hívek, — hanem a tudomány és művészet eddig elért zenitjén álló illusztris férfakkal büszkén dicsekedhetünk.

Ezek valának kiállításunk megfizethetlen, örök becsü s hatásában egyelőre talán ki sem számítható eredményei *kifelé*. — most azonban, midőn a miniszteri bucsúzó szóra bezárultak a tündérország kapui, csak futólagos áttekintéssel is nézzünk utána, hogy csodaszép kiállításunk meghozta-e a kívánt eredményt *befelé*?

Nehezűnkre esik a súlyos ítélet kimondanunk s még ajkunkról is szeretnők visszautzni a lesújtó szót, — de a szomorú tények, a már is jelentkező sajnós következmények felmentenek az elfogult önbíráskodás vádjától s nekünk lenne örömünk legnagyobb, ha ez egyszer rossz proféták lennénk.

Bizony nem!

Azt már bizonyítani is meddő fáradozás volna, hogy produkáló iparunk pang már évek óta. De az utolsó években az iparágak

A „DEBRECZENI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Egy jó tanács.

*Ne olvassál soha, lányka
Este emléksorokat;
Am ha olvassz, végy be előbb
Antipyrin porokat!
Kérdezd miért? Im megsugom:
A sok lopott gondolat
S a temérdek iráshiba
Megzavarnák álmodat!*

Vermes Ernő.

Telepathia.

— A „Debreczeni Lapok“ eredeti tárczája. —
Írta: Török István.

Botond Lajos a sors azon kegyeltjei közé tartozik, kik születésük pillanatában is többek, mint más közönséges halandó egy küzdelmes életpálya alkonyán. Már bölcsője fölött büszkén ragyogott az ősi czimer, melynek különös fényt kölcsönzött azon körülmény, hogy a család őseit vissza tudja vezetni egész a honfoglalásig, sőt még annál is tovább, mert a nagy őshaza — kutató gróf hiteles bizonyossága szerint a Kaukázus tövében egy ősi magyar törzs mai napig is e család nevé-

nevezi magát. — Atyja dús gazdag föld-birtokos, kinek mint a hirben álló uradalma és fényes palotái mellett szépen meghúzódik egy vasut igazgatói teljes fizetésű nyugdíj s mindezekkel éppen nem összeharagvó az országgyűlési képviselőség sem.

Csak természetesnek található tehát, hogy Botond Lajos, alighogy feleseperedett, éppen az imént említett körülményeknél fogva nyitva találta maga előtt a legelőkelőbb szalonok ajtait is, hol csakhamar nemcsak szívesen látott, de dédelgetett vendége volt a társaságoknak a különben is gondosan ápolt külsejű csinos orvosnövendék.

Mert meg kell jegyeznünk, hogy Botond Lajos a tudományos egyetem orvosi facultására iratkozott be, de e komoly tudomány iránti ragaszkodása megelégedett a beiratkozás tényével s studiumából egyedül a szívek boncztanával, még pedig különös előszeretettel a női szívek boncztanával foglalkozott behatóan s nem minden siker nélkül. A fess orvosnövendék biztos kézzel végezte veszedelmes operációját a női szíveken, mert bonczkése ahhoz Amor nyila vala. Egy operációjára azonban mégis veszedelemmel járt, mert kétélű bonczkést talált ahhoz használni s megsebezte vele saját szívét is.

Szóval Botond Lajos halálosan szerelmes lett a főváros egyik esodált szépségébe, kinek lábaihoz rakta az eddigi hódító hadjáratok összes fegyvereit s le-

mondott mindenről, hogy egyedül és zavartalanul csak szíve vonzalmának, szerelme bálványának élhessen.

Valóságos mennyei boldogsággal értek fel azon perczek örömei, melyeket egymásért dobogó keblükön töltöttek s ilyenkor a világért sem feledte volna el Botond Lajos az ég tudja már hanyadikszor ismételni, hogy mihelyt az alma mater doctori botjára leteszi a hitet, — hittel fogja megpecsételni az Ur oltára előtt ezt a végtelen szerelmet — s minden ilyen vallomásra a szép leányzó égké szemeiben ragyogó könnyeseppek gyöngyöztek.

Történt pedig az időben, hogy az imminensen dühöngő kolera nem kímélte meg pusztításaitól a fővárost sem. Mentett mindenki a ki még másokat menthetett, s különösen kapósak voltak az orvosnövendékek, kik tudvalevőleg a vasutak állomásain ismerkedtek a bacillusokkal, ha ugyan szemébe mertek nézni, — agyon desiniciálván ott minden jobb sorsra érdemes utast. Elfogta az ambitio Botond Lajost is s beállott desinfectornak, csak-hogy — mint ő mondá — megkezdhetette orvosi működését s mindjárt az első napokban bizalmas jellegű megbízást kapott.

A főváros közvetlen közelében egy faluból ugyanis feljelentés érkezett, hogy egy polgármilliomos, ottani ipartelepén, a veszedelmes kór elfojtása érdekében elrendelt hatósági intézkedéseket nem fogana-

művelői mindent elkövettek anyagi erejüket a lehetőleg megfeszítették, hitelképességüket teljesen kimerítették, csak azért, hogy tönkretűtásukat elodázhassák, alapjában megrongált egészségtelen üzleti állapotokat prolongálhassák az ezredéves kiállítás megnyitásig, — mert egyedül ettől várták bajaik orvoslását, a mostoha idők által ütött sebek gyógyítását.

Most ütött a leszámolás órája s a haldoklókat elhagyta még a gyógyulás reményének éltető ereje is. Eddig csak reméltek, de most már annak is vége. Itt állunk a legszomorubb valóság előtt s leplezetlenül ki kell mondanunk, hogy a kiállítás fent részletezett minden erkölcsi diadala mellett is nemcsak nem volt hasznára a kisiparnak és kereskedelemnek, hanem határozottan kárára.

Ezen sajnós körülmény fölött pedig nem lehet könnyedén átsiklani, mert éppen ezen kereset források képviselői képezik a nemzet testének egyik legagilisabb zömét.

Ha valaki részánta magát arra, hogy tevékenységével részt és helyet követelt magának a kiállítás keretében, akkor lehuzta annak még hetedik bőrét is maga a kiállítás s valóban csak plátói értelemben jöhet most már ember számba. Ha pedig iparának föllendülését a kiállítástól, illetve az ezzel kapcsolatosan remélt emberáradattól várta, akkor alaposan csalódott feltevésében, számításában.

Az emberáradat, a valóságos népvándorlás, — szívesen konstatáljuk, — ha nem is a vérmes reménynek megfelelőleg — de

mégis részben meg volt, sőt éppen ez a körülmény a Budapestre felránduló közönség szükségleteinek fedezését elvonta a vidéki kisipartól és kereskedelemtől, de korántsem a székes-fővárosi ipar és kereskedelem javára, mert a következmények sajnós tanúsága szerint ezek is megrövidültek.

Mi nyelte el tehát annak a rengeteg kiállítást látogató közönségnek pénzét?

Elnyelte az a néhány zsebelő vállalat, mely az ezredéves kiállítás czégére alatt a tisztos ipar és kereskedelemnek határozott rossz akaratu megrontására szemérmetlenül üzte manipulációit és intézte merényleteit a gyanutlan közönség zsebe ellen.

Mindezekben már csak az a legsajnosabb, hogy ezeknek az állításoknak valódiságát nem lehet letagadni s a kapuzárás ünnepélyes hangulatát erősen megzavarja a tönkrement iparosok és kereskedők kétségbeesése s önkénytelenül is ajkukra száll az a mondás:

— Még egy ilyen győzelem és veszve vagyunk.

Debreczeni hírek.

* **Tisztelgés a főgondnoknál.** Csütörtökön délután 12 órakor tiszteltek a debreczeni ev. ref. egyház összes lelkészei gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnoknál. A lelkészi kar élén Kiss Áron ev. ref. püspök üdvözölte meleg szavakkal a főgondnokot s kívánt áldást és szerencsét a működéséhez. Gróf Dégenfeld József főispán szívesen fogadta s hálásan köszönte meg az üdvözlést és kijelentette, hogy legfőbb igyekezete az lesz, hogy az egyházkerület javára minél hathatóbban munkálkodhassék. — A lelkészi kar zajos éljenzéssel fejte be a tisztelgést, mely után a gróf hosszabb ideig társalgott a tisztelgőkkel és ismételt megköszönte gratulációjukat.

Megerkezve küldetésének színhelyére, nyomban megkezdte feladata teljesítését, hogy minél előbb visszatérhessen oda, hol miatta vérzik szíve egy bájos angyalnak, ki a kételkedés sorvasztó bánata alatt hervad, mint a gonosz kezek alatt letört rózsabimbó. A felülvizsgálatot lelkiismeretesen el is végezte már az első napon, s bár későre járt az idő, nyomban vissza akart térni a fővárosba. A milliomos azonban minden áron marasztalni iparkodott vendégét legalább reggelig, s tiszteletére fejedelmi terítékü vacsorát adott.

A vacsora fölötti hangulat rendkívül kedélyes mederben folydogált, s a karsu poharakban gyöngyöző pezsgő nem tévesztette hatását; s Botond Lajos mindent feledve teljesen el volt ragadtatva a milliomos bájos leányának ritka szellemességétől, ki mint a társaság királynője teljesen ura volt az emelkedett hangulatnak.

Vacsora után a milliomos leánya zongora mellé ült, s oly művészettel kezelte a billentyűket piciny bársonyos ujjával, hogy Botond Lajos elragadtatásában tekintet nélkül arra, hogy az ismeretség csak alig néhány órára vihető vissza, megkezdte azokat a bizonyos vallomásokat. Hogy pedig közvetlenebb melegséggel, s zavartalanul tehesse azt, felkérte a szép leányt egy-két fordulóra, ki a kérésnek láthatólag szívesen engedett.

A keringő ütemeit már egy antik remekművű zenélő óra szolgáltatta, s

* **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyesület elöljárósága** ez uton is közhírré teszi, hogy az 1897. évi január havában megejtendő tisztújító — és orvosi választásokra érvényes szavazási lajstrom f. hó 20—30-ig bezárólag lesz az egyleti helyiségben hivatalos órák alatt (délután 6—7) megtekinthető. Miután az alapszabályok értelmében szavazati joggal csak azon egyleti tagok bírnak, kik f. évi október 31-ig esedékes tagsági — és egyéb járulékaikat kiegyenlítették, a netalán hátralékban levő egyleti tagok tisztelettel kéretnek, hogy tartozásukat folyó hó 16-ig annyival is inkább kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert neveik a szavazási lajstromból ki fognak maradni. Fizetések az egyleti helyiségben is eszközölhetők fent jelzett hivatalos órák alatt. Az elöljáróság

* **Tombola estély.** A helybeli jótékony nőegylet választmánya legközelebb tartott gyűlésében elhatározta, hogy az egyesület szegényeinek és árváinak javára f. évi december hó 12-én mulatsággal egybekötött tombola estélyt rendez a Bika szálló dísztermében. A nők rendkívüli lelkesedéssel karolták fel e mulatság eszméjét s már meg is tették erre nézve a szükséges előkészületeket. A meghívók a legközelebbi napokban szétmennek. E szép estélyre előre is felhívjuk városunk közönségének figyelmét!

* **A szervezeti szabályzat lejt.** A belügyminiszter végre leküldötte a város új szervezeti szabályzatát, amelynek sorsa elé egyformán nagy érdeklődéssel nézett mindenki, úgy azok, akik a szabályzatot megszavazták, mint azok, akik felebbel és küldöttség-járással igyekeztek a belügyminiszternél kieszközölni, hogy azt ne erősítse meg. A belügyminiszter döntése ugyan még most sem végleges, de akként van leírata megfogalmazva, hogy tartalmából a szabályzat elfogadása, megerősítése biztosan remélhető. A belügyminiszter ugyanis csupán néhány lényegtelenebb észrevételt tesz s végül azt kívánja, hogy a kívánt módosítások keresztül vitele után a szabályrendelet két példányban kiállítván, hozzá újból felküldessék. Kijelenti azt is, hogy jelen leiratával a Szikszai Szabó László és társai által tett és

tosítja a kívánt mérvben s ennek szigorú és részrehajlatlan felülvizsgálatára küldött ki Botond Lajos.

Mielőtt azonban elindult volna az esetleg több napot igénybe vevő kiküldetésre ellátogatott szíve egyetlen szerelméhez, hogy a fájdalmasan nélkülözendő együttlélet kárpótolja legalább egy érzésteli bucsucsók. Amit azonban itt látott, az megdöbbentette egész valóját.

Az angyali szépség máskor hajnalpiros arcán dult vonások, az emésztő fájdalom kétségbevonhatatlan jelei; a máskor mosolygásánál mennyei boldogságot sugárzó szempár bársony pilláin a gyöttrő bánat könnyei ültek. — E lesújtó helyzethez még csak az hiányzott, hogy Botond Lajos jelentse be elutazását.

E hír hallatára görcsös zokogásba tört ki a megtört rózsaszál:

Tudtam, éreztem, hogy elhagy, hűtlen lesz hozzám, de jegyezze meg szavaimat, hogy azt a pillanatot nem élem tul.

Hasztalan volt minden próbálkozás, minden mentegetőzés és esküdözés mindenre ami szent, a szép leány csak sirt, fuldokolt, folyton azt emlegetve, én magam sem tudom miért, de érzem, hogy hozzám hűtlen lesz, pedig akkor . . .

Hogy mily fájdalmasan esett ezek után az elválás Botond Lajosnak, azt mondani sem kell, de felülkerekedett benne a magára vállalt kötelesség érzete s egy forró bucsucsók után eltávozott.

a tágas szalon fényes parquet-jén csak úgy repült az ifju pár. Erősen zihált mindkettőnek kebele, s bizonyára nem a keringő okozta fáradságtól, hanem azon mélyreható érzelmektől, melyek egy merész fordulónál a szép lánynek kebelére hajolva ajkaira adták Botond Lajosnak e végtelen szavakat: „Eljő-e hozzám feleségül?”

Hanem a mi e pillanatban történt, azt magam is mesébe illő fúntasmagáriának tartanám, ha nem e meghitt kebelbaráttal történt volna meg.

Az óra mutatója e pillanatban éppen elérte az éjfél 12-öt s a keringő hangulatos ütemei, mintha csak elvágták volna megszűntek. De csak egy pillanatra. A következő pillanatban már ismét megszólalt a zenélő óra, hanem a Beethoven gyászindulójának siralmas, vontatott akkordjaival . . . . .

Leirhatatlan az a baljóslatu elfogadás, a mi e pillanatban az egész társaságot meglepte.

Botond Lajos karjai önkénytelenül lehanyatlottak a szép leány karsu derekáról, ijedten kapott hideg verejtéket izadó homlokához, mert villámütés gyanánt futott végig agyán egy rémes gondolat, — azok az utolsó szavak: ha hűtlen lesz hozzám, azt a pillanatot nem élem tul.

Arca halott halvány volt, mintha a sírok rideg honából jött volna ki az élők elriasztására, s remegő hangon kérte a

vissza küldött *fellebbezés intézést nyert*. A személyzet létszámának szaporításáról és a fizetésemelésekről nem tesz említést, a miből az következtethető, hogy ez ellen sem lesz kifogás. A leiratban foglalt észrevételek a polgármester hatáskörére, a főmérnöknek meghívás által való beállítására, melyet töröltetni kíván, miután a törvény csak kinevezést ismer, a tisztviselők napi díjaira, melyeket a régi tarifa szerint rendelt megállapítani, a negyedik mérnök minősítésére, utmesterekre stb. vonatkoznak. Azon kérdést illetőleg, hogy a decemberre kitűzött tisztújítás a régi vagy az új szervezet alapján tartassék-e meg, gróf Dégenfeld József főispán táviratilag fordult válaszáért a belügyminiszterhez.

* **Adóleengedés jégkárosultaknak.** A földmivelésügyi miniszter érdekes leiratot intézett Debreczen városához. A leirat szerint a miniszter azon gazdáknak, a kik jégkárt szenvedtek, a pénzügyigazgatóságok útján felterjesztett kérvények alapján adóleengedési kedvezményt ad. Tehát gazdáink e kedvezményért még most is folyamodhatnak.

Vidéki kolomp.

K. Bagos, november elején.

Tekintetes, tisztelt Szerkesztő uram!

Vagyok bátor bekopogtatni egy fontos kulturharezi eseménykével, mely községvárosunk intelligenskedői közt a tegnapi estén lámpagyújtásnak utána bekövetkezett.

A helybeli „*Hónis Stefi szépirodalmi és disznótorkedvelő egyesület*“ tegnap tartotta a folyó évben legelső szoaréját, amely tollfosztással és kukorica-morzsolással volt egybekapcsolva. Az intelligenciái körökből megjelentek: *Leszállított* Áron községvárosi regalitász-bérlő b. nevével és 4 leányával, *Sodró-Keszeg* Illés vámházi futár, egyenruhában; a jegyző, tanító és pap urak, kedves családjaikkal egyetemben (az ő székjük le volt kanavászszal terítve) stb. *Vályog* Marci helybeli füstgyegetőt a matiné előtt meg-

szíves házigazdát, hogy fogasson be rögtön, s vitesse be őt a fővárosba.

Perczek multán már négy tüzes orosz mén száguldott a kétségbe esetten agyához kapkodó Botond Lajossal, s nemsokára tajtéktól borítottan állottak meg a hűtlenül elhagyott imádott lakása előtt.

A szobából a lámpa világa már ehalófényben szűrődött keresztül az ablak függönyén.

Tehát még él! Virraszt, s talán könnyezik.

De nem virrasztott, s nem könnyezett. A szoba azon ajtaja, mely a szülők lakásosztályától külön lejáratot képezett az előszobából, szokás ellenére nem volt bezárva, de csak dermesztő uri csendet és ürességet talált ott Botond Lajos, s egy papir szeletet az asztalon, mely mindent megmagyarázott, következő, láthatólag remegő kezekkel írt szavaival:

Éjféle 12 óra.

E pillanatban érzem, hogy hűtlen lett hozzám, s ezt, mint megmondtam, nem elhetem tul. Ön legyen boldog, az én fájdalomaimat már enyhítették a hús hullámok, a Duna hullámai . . .

Másnap drága teherrel került felszínre a budafoki halászok bálója, mert akkor fogták ki a főváros legszebb leányát.

fenekeltük, mivel a 2 fillér belépti-díjat elbliccelte. Minekutána igen fáztunk és a községvárosi kondának beszemtelenkedő sertéseit kivertük, megkezdődött a programmszerű előadás.

A felolvasó asztalhoz legelsőbb *Bandy* Bella urasági konytesz-guvernánt urnóság lépett, kit hosszas tapssal fogadtunk és alaposan megnéztünk, mivel is a fűző pertlijére *Sodró-Keszeg* Illés ur rá talált lépni és ennek folytán a bluzza meglazult. *Leszállított* Áronné urnő szíves közreműködése folytán az előbbeni egyensúly helyreállítván és *Sodró-Keszeg* ur általam soron kívül lovagiasságilag megintetvén, minden további akadály nélkül a fent tisztelt urnő a szellemi abrakoltatáshoz látott.

A régi magyar királynőkről mesélt a tisztelt hölgy igen kellemetes dolgokat. Megtudtuk felolvasásából, hogy már *Emese* urnő, a néhai *Álmos* magyar király ur becses felesége viselt rokolyát és hogy tudott a balik szemével kacsintani; hogy továbbá *Mária Terézia* urnő nem lépett soha sárba, ha esett az eső, hanem parupléval ment ki a piacra zöldséget venni. Hallottunk valami rémséges eseményt *Johanna* nápolyi királyné asszonyságról, aki — nem tudom már kit — megfojtatott egy selyemzsinag-kötéllel azért, mivel a becses férje nem akarta a suszter szám-láját kifizetni.

A felolvasó ifiasszonyt nemesen megtapsoltuk, a tanító ur pedig áthatva a pillanat magasztossága miatt, meginvitálta őt uzsonnára. A tanítóné ténsasszony féltékenységből neki esett erre *Bella* urhölgynek és lerántotta a kontyát. Miután a tanító ur becses életepárját az okozott skandalumért szóval, meg a meggyafipaszárral illendően megfenyitette, az ugy anyagilag, mint erkölcsileg sikerült első felolvasó-estély befejeződött.

Melyről e tudósítást itt küldvén maradok tek. szerkesztő esémnek alázatos levelező barátja:

Körmönfont Gergely s. k.,
községvárosi írni is tudó okl.
csekélybíró.

U. a. Ha találkoznak *Sákeszkepere* urasággal, kérjenek tőle kölesön valami jó mesés könyvet nekem a téli szezonra.

K. G. s. k.

Közelvidéki hírek.

X **Elmaradt országos vásár.** Margitta község előjárósága ma átiratban értesítette Debreczen sz. királyi város hatóságát, hogy a községet ragadós száj- és körömfajás miatt zár alá helyezték s e miatt az őszi országos állatvásár is elmarad.

X **Hétmillió örökség.** Nagy szerencse érte a biharmegyei Derecskén lakó Kám-családot: 7 millió forintot juttatott nekik a sors. A család egyik tagja még 1870-ban kiköltözött Romániába, úgy, hogy az itthonlevők azóta semmit sem hallottak felőle. Romániában óriási vagyont szerzett. Nemrég meghalt s a vagyona, a mely körülbelül 7 millió forint értékű, a Derecskén lakó Kám Márton vasuti kalauzra és Wöber János kerégyártó feleségére, a ki Kám-leány, szálott. A hivatalos lap legutóbbi számában szőlítja fel a szerencsés örökösöket örökségük átvételére.

X **Államsegély tanító részére.** A közeli Szakáll községben az ev. ref. tanítónak olyan magas évi fizetése van, a milyennél egy urasági kocsis is nagyobb díjazást kap. A közoktatási kormány most 3 évre 225 frt államsegélyt utalványozott ki a szegény tanító fizetésére. Ezzel a 225 frt összeggel lesz 400 frt az évi fizetése.

X **A tűzorségi laktanya költségei.** A Nagyváradon építés alatt álló tűzorségi laktanyáért építő vállalkozók részére eddigelő 96700 forintot fizetett ki a város házi pénztára. A vállalkozók most a negyedik kereseti kimutatását adták be, mely szerint legújában 39601 frt. 74 krajczár lesz fizetendő részükre.

— **Lezárt község.** A Bihar vármegyéhez tartozó Hajdu-Bagos községet s határát, miután ott a száj és körömfajás járványszerűleg fellépett, a hatósági állatorvos zár alá helyezte.

X **Új vasut Hajdumegyében.** A kereskedelmi miniszter a Püspök-Ladánytól-Füzesgyarmatig terjedő és gróf Kornis Károly által tervezett helyi érdekű vasutnak közgazgatási bejárását elrendelte. A bejárás dr. Návay Aladár miniszteri segédtitkár vezetése alatt f. év nov. hó 9-ik napjának d. e. 9 órájkor fogja kezdetét venni. E bejárásra Püspök-Ladány község előjárósága s a vallásalapítványi uradalom képviselőiben Venczely Mihály felügyelő hivatott meg: Hajdúvármegyét pedig, mely 10,000 forintot szavazott meg az új vasutra, Eröss Lajos ev. ref. lelkész fogja képviselni.

X **Táncvizigalom Sámsonban.** A hajdúsámsoni ifjuság november hó 22-én jótékony célú táncvizigalmat rendez. A táncvizigalomra Debreczenből igen sokan hivatalosak.

X **Részegen a halálba.** Pálfi József kabai gazdaember az utóbbi időben erősen az ivásra adta magát. Folyton részeg volt s e miatt delirium tremensbe esett. A napokban is részeg állapotban botorkált hazafelé, a hol e miatt felesége jól összeszidta. Pálfi József kiment a szobából s önkívüli állapotban felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már meghalt.

Színház.

Vasárnap este, Verő György látványos színműve: *Ezer év* került színpadra s daczára, hogy a darab ez alkalommal hetedszer adatott, mégis telt ház nézte végig. Előadás és rendezés semmi kívánni valót nem hagyott fenn.

Hétfőn koszorus költőnk: *Jókai* Mór „*Fekete Gyémántok*“ című színművét, melyet hasonló című regénye után írt át színpadra, adták elő. A regényből is ismert alakokat művészi eszen alakították *Komjáthy*, *Halmi* Margit, *Follinus*, *Bartha*, *Szilágyi* és *F. Csizváczy* Etel.

Kedden Leoneavalló világhírű két felvonásos operája a „*Bajazzók*“ került bemutatásra.

B. Ruzsinszky Ilona, **Bejczy** György **Békéssy** Gyula és **Kállai** Lujza, valamint a zenekar azon volt, hogy az operai előadások renomméját megmentsék.

Az előadás igazán élvezetes volt.

B. Ruzsinszky Ilona ilyenkor mutatja igazán, mily értékes tagja a társulatnak esengő, jelesen iskolázott hangja rátermet az operára.

Bejczy György ez estén mutatkozott be nagyobb tenor szerepben. Szép hanganyaggal rendelkezik, azonban játéka nagyon szegletes. Nagyon meglátszik rajta, hogy még nem sokat mozgott a színpadon.

Békéssy és **Kállai** Luiza méltán beillenek az operai előadásokba, előbbi érezes baritonjával, utóbbi szép terjedelmű alt hangjával hatott. A közönség — mely igen szép számmal jelent meg — élvezetes estét töltött a színházban.

Szardán intelligens közönség jelenlétében megismételték a „Bajazzók“at.

Csütörtökön Poole János pompás angol vigjátéka „Pry Pál“ került színi zsufolt ház előtt. A szemfüles, tolakodó Pry Pál szerepében Sziklay egész estén derült hangulatban tartotta a közönséget. Szilágyi Vilmos a szigorú tengernagyot eredeti, helyes felfogással játszta. *Halmi Margit* igen kedves szerelmes leány volt, *Szabó Irma* pedig a legherezegebb szobacziéus volt ez este. *Kiss Irén* a tőle megszokott művészetével alakította, a számító gazdasszony szerepét. *Benedek, Vágó, Bartha* és *Vidor* járultak még hozzá az est sikeréhez.

Pénteken. Népelőadásul leszállított helyárrakkal Vachot Imre történelmi színműve „Budavár bevétele“ adatott.

Heti műsor.

Vasárnap délután A vén bakancsos és fia a huszár, népszínmű. Este A vigécek, Kövesi nagy sikerű boházata.

Hétfőn „Vigécek“, Kövesi boházata harmadszor.

Kedden „Fedora“, Komjáthy néval. Szardán „Bőregér“, Strausz operetteje. Csütörtökön „Nap és Hold“, operette. Pénteken leszállított helyárrakkal: „Arany ember.“

Szombaton „Csak párosan“ francia vigjáték, itt először.

Vasárnap délután „Gyerekkasszony“ Bokor népszínműve, este „Ezer év.“

Irodalom.

Pusztaszer romjai feliratát viseli a most megjelent „Magyarország a millennium idejében“ című díszmű 4. füzetének első lapján található remek kivitelű kép. Pusztaszer, honfoglaló őseink első országgyűlésének helye, nagyon virágzó népes község volt, a hol legelső királyaink valamelyike templomot építtetett. E templom körülbelül 500 évig állhatott fenn s 1556 óta, a midőn török csapatok feldúlták, csak a romok merednek ég felé, daczolva a századok viharával. E romnak művészi kivitelű reprodukciója van e füzetben bemutatva. A füzet folytatólagos képei a következők: A király a Ludoviceumban. A királyi vár alapkövetéle. Czigánytábor a kiállításán. Oshalászati kiállítás. Korzó, szökőkút, iparesarnok. Pusztaszer és az aranykőnyv pavillonja. Közlekedésügyi csarnok. Os-Budavára: a meeset, királypavillon, a bazár, a kiállításhoz vezető hid. Széchenyi-tér Pécsent. Kiállítási képek: A „Dynamit Nobel“ pavillonja. A pozsonyi dynamit és löporgyár. Brachfeld Szigfried és fia kiállítása. Lord és társa czég pavillonja. Ehhez hasonló díszmű ilyen tartalommal hazánkban még nem jelent meg, s így a legjobban ajánlhatjuk olvasóinknak. A mű 6 füzetből fog állani. Minden egyes füzet ára 40 kr. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VI., Teréz-körút 38., félemelet (Kunossy Vilmos és Fia műintézetében.)

A magyar nemzet története. A monumentális alkotások közül nem utolsó helyet foglalják el azok, melyeket a szellemi munka a magyar irodalom emelt az ezredév emlékére. Ilyennek mondhatjuk méltán — mert az is — a Szalay-Baróti „Magyar nemzet történetét“, melylyel a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti kiadóczég kívánt hozzájárulni a millennium emlékének megörökítéséhez, mert hiszen nyelve mellett történetében él egy nemzet! Jelzett emlékszerű nagy munkából most vettük a 49-ik füzetet, mely különösen köti le figyelmünket. Felgördül benne hazánk egyik legdicőségesebb korszaka, eseményeinek történelmi függőnye. Thurzó

György, a Báthoryak, Bethlenek és Pázmányok héroszi szereplésével egészen II. Mátyás király haláláig. Mily gazdag s érdekes tartalom; mily dus képdisz ismét. Az utóbbiról következő felsorolásunk tanuskodik: Thurzó György arczképe és aláírása. II. Mátyás király, Khlesl Mönyhért bíboros, Báthory Gábor aláírása, Báthory Gábor erdélyi fejedelem, Bathlen Gábor erdélyi fejedelem, II. Mátyás, mint római czászár, Pázmány Péter arczképe és aláírása, Thurzó György nádor, II. Mátyás király a ravatalon, A cseh helytartók kidobása.

Bohém-élet. Rendkívül érdekes könyv hagyta el a napokban a sajtót. Murger Henry világhírű könyve, a Bohém-élet megjelent magyar nyelven. Az egész világirodalomban kevés mű van, a mely oly élvezetes, mint épen a Bohém-élet, a melyben megkapó színekkel eseteli a szerző fiatal írók és művészek ifjúkori bohóságait, kalandjait és itt-ott szenvedéseit. Rodolphe és Mimi, Marczel és Musette szerelmi története a magyar közönség körében is bizonyára ezer meg ezer olvasóra és bámulóra számíthat és Szilágyi Béla budapesti könyvkereskedő régen érzett hiányt pótol a mű kiadásával. A fordítás dr. Komor Gyula tollát dicséri. A könyv kiállítása fényes és a czimkép Neogrady Antalnak kis mesterműve.

Ujdonságok.

Istenítiszteletek. Holnap, vasárnap a helybeli templomokban, a következő lelkészek a következő sorrendben tartják meg az istenítiszteleteket: A **református templomokban** d. e. 9 órakor predikálnak: A nagy templomban **Diesöfi József**, a kis templomban **Bélteky Lajos**, a kossuth utcai templomban **Mitrovics Gyula** és az ispotálytemplomban **K. Tóth Kálmán**. — A **római katolikus templomban** reggel hét órakor **Kovács Márk**, kilencz órakor **Dr. Wolafka Nándor** püspök misézik, utána a szent beszédet **Hamernyik Sándor** tartja. Fél-tizenkét órakor **Molnár Kálmán** mond esendes szentmisét. Délután három órakor litániát, utána a keresztyén tanítást s végül a rózsafüzér társaság ajtatosságát **Dr. Wolafka Nándor** püspök végzi. Az ág. evang. templomban délelőtt tíz órakor **Hajdu Miklós** hittanhalgató predikál.

A közigazgatási bizottság ülése. Debreczen város közig. bizottsága csütörtökön délután tartotta meg rendes havi ülését gróf Dégeufeld József főispán elnöklete alatt, melyen a szokásos havi jelentések kerültek elbírálás alá. A polgármester mult hóról szóló jelentése szerint a rendőrség letartóztatott lopásért 12; testi sértésért 3 és rendőri kihágásért 95; összesen 110 egyént. Ebből átadatott az illetékes kir. ügyészségnek 15, rendőrileg büntettetett 95 egyén. Eltolonczoltatott a város területéről 34; vidékről a városon keresztül tolonczoltatott 30; kényszerlevéllel kiutasított 35; — összesen 99 egyén. Allamiadó fejében befizettetett a mult évekről 3815 frt 44 és 1/2 krajczár; a folyó évről 19.010 forint 45 krajczár; késedelmi kamat 348 forint 12 krajczár, összesen 23.183 forint 1 és 1/2 krajczár. Befizettetett továbbá hadmentességi díj fejében 695 frt 76 kr.; házalási adó 3 forint; idegen adó 282 forint 89 kr. idagen illeték 53 forint 15 kr., végrehajtási költség 220 forint 56 kr.; járdaadó 1 frt 86 kr.; közmunka váltáság 3 frt 60 kr. 6 1/2 % pótdadó 1557 frt 73 kr. és utadó fejében 2629 frt 85 kr. A közegészségre vonatkozólag dr. Sárváry főorvos jelentéséből hozzuk a következő részt: A megbetegedések

leginkább az emésztő szervek hurutos bántalmaiból, különösen a cseesemők hurutjából állottak. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan vörheny, roncsló toroklob és hasi hagymáz esetek merültek fel. Vörhenyben 11, roncsló toroklobban és hasi hagymázban 1—1 haláleset fordult elő. — Élve született 210 gyermek; ezek közül törvénytelen 32, halva született 13. Meghaltak a mult hóban 125-en. A szaporodás 84. Házasságra lépett 44 pár. A pénzügyigazgató helyettes Orosz László, a kir. tanfelügyelő, a kir. ügyész, az állami főmérnök jelentéseit a polgármester s a főorvos jelentéseivel együtt tudomásul vették, ezzel az ülés végét ért.

— Egy érdemes tanférfiu halála.

Őszinte részvétellel értesülünk arról a súlyos csapásról, mely a debreczeni jogakadémia dékántanárát, dr. **Bacsoni Lajost** s dr. **Orbán József** helybeli ügyvédet család jukkal egyetemben érte, az **Orbán József** a sárospataki főiskola érdemekben gazdag nyugalmazott tanárának halálával. — A megboldogult dr. Bacsoninak apósa, **Orbán József** dr.-nak édes atyja, 1895. óta városunknak lakosa.

— József főherceg leányának esküvője.

Csütörtökön vezette oltárhoz a bécsi várpalota udvari kápolnájában Lajos Fülöp orleansi herceg, a francia monarchisták trónjelöltje fenséges aráját, a szépséges magyar kir. hercegekisasszonyt, **Mária Dorottya**t, **József főherceg** leányát. Az egész magyar nemzet rajongó szeretettel gondolt e napon az alesuthi kir. herceg családjának örömmünepére és buzgó imával kéri Istennek kifogyhatatlan áldását az örök hűséget esküvő fenséges mátkapárra.

Katonák esküje. Az évente szokásos második esküt vasárnap, folyó hó 8-án teszik le a helybeli helyőrség közös hadseregbeli katonái. Az eskü letétele előtt az összes katonaság a római katolikus templomba vonul, a hol istenítisztelet lesz s majd utána dr. **Wolafka Nándor** v. püspök tart alkalmi beszédet. A templomból katona zene kísérete mellett a Pavillon laktanya második udvarára vonulnak ugy a 39-ik gyalogezred, mint a 15-ik huszár ezred és a méntelep ujonczai. — Itt négyszögben állítják fel öket s Suvich ezredes intéz hozzájuk beszédet, amely után az ezred segéd tiszt által előolvasott eskü mintát mondják el, anyanyelv szerint csoportosítva. Eskü után egész nap szolgálati szünet van.

Tizezer 48-as honvéd nyugdíjban. Az 1848—49-iki honvédhadsereg még élő tagjai közül a folyó évi október hó végéig a következő nyugdíjazások történtek: 1. tábornok özvegye, 12 ezredes, 8 alezredes, 49 őrnagy 185 százados, 258 főhadnagy, 356 hadnagy 553 őrmester, 1235 tizedes, 7763 köztiszt, 11 orvos, 7 állatorvos, 1 karmester. Az ezredesek évi 430 forint, az alezredesek 402 forint, az őrnagyok 360 forint, a századosok 312 forint, a főhadnagyok 274 forint, a hadnagyok 252 forint nyugdíjat huznak.

Kitüntetett debreczeni kiállítók. A kereskedelmi miniszter az ezredéves kiállítás zsüri tanácsának javaslata alapján Debreczen sz. kir. város érdemzetét, középítkezéseit, továbbá **Lőkovic** Arthur ékszerészt és aranyművest, **Steinfeld Mihály** macsi gazdaságát állami ezüst éremmel tüntette ki.

— **Érdekes külföldi vendég Debreczenben.** *Fernand* Károly az egész földre kiterjedő keresztény ifjúsági társulatok központi titkára Genéből, aki 14 évvel ezelőtt már volt Debreczenben, újból ellátogatott hozzánk. Tegnap érkezett meg. A vasutnál Csiky Lajos theologiai dékán fogadta két hittanhallgatóval. Megérkezése után megjelent a főiskolai ifjúság igen népes gyűlésében, ahová Sass Béla akadémiai igazgató, dr. Erdős József theologiai, dr. Bartha Béla, dr. Kérészy Zoltán jogakadémiai, S. Szabó József és dr. Peczko Ernő főgymnáziumi tanárok vezették be. A theologiai dékán bemutatta az ifjúságnak az illusztris vendéget, aki aztán angol nyelven a keresztény ifjúsági egyesületek céljairól, alapelveiről s az ifjúság szellemi, erkölcsi, anyagi és társadalmi emelésére vonatkozó törekvéseiről beszélt. A beszédet *Csiky* L. th. dékán tolmácsolta.

— **Esküvő.** Szerdán fényes esküvő volt a nagy templomban. Dr. Galánffy János aradi kir. aljárásbíró, ki alig pár hete távozott körünkből, hol törvényszéki jegyzősége idejéből a legjobb emlékeket hagyta hátra, — esküdött örök hűséget Öreg Ilonka kisaszszonyinak, dr. Öreg János ref. főiskolai tanár leányának.

— **A vármegye virilisei.** Hajdu vármegye viriliseinek jövő évre érvényes névsora ellen számos felebbezés érkezett. *Gróf Degenfeld* József főispán a felebbezések felülbíráására az állandó bíráló választmányt f. hó 9-én délután három órára magán lakására hívta egybe.

— **Városi rendkívüli közgyűlés.** Nagy érdeklődés mellett folyt le a pénteken városi rendkívüli közgyűlés, mely a belügyminiszternek a hozzá felterjesztett városi új szervezeti szabályzatra vonatkozó leiratának tárgyalására hivatott egybe. A köztörvényhatósági tagok nagy számmal gyűltek fel, hogy a fontos tárgyat minél erősebben megvitassák. Heves vita után a közgyűlés **58 szavazattal 56 ellen** a tanácsi javaslatnak a *napirendről való levételt* határozta el, mire a közgyűlés véget ért.

— **Drága lámpavilág.** Nagyon drágán fizette meg Keeskés István bérkoosis, hogy az este nem akarta kocsija lámpását a szabályrendelet értelmében meggyújtani. Figyelmeztette őt erre az őrt álló rendőr, azonban Keeskés egyik földöntúli nagyhatalmasság nevének megemlítése mellett, a lámpa meggyújtásáról hallani sem akart. A dolog vége az lett, hogy Keeskés alaposan megbüntették s azután meg kellett gyújtania a lámpást. Mikor kijött a kapitányságtól, önelégülten mosolyogva monológizált: „mégis nekem volt igazam, mert addig nem gyújtottam meg a lámpát, míg meg nem büntettek.“

— **Vasuti szerencsétlenség.** A gyorsvonat, melylyel Polavija tábornok Barcelonába utazott, a chipravai pályaudvar közelében összeütközött egy másik vonattal. Mindkét vonat vezetője és gépésze megsebesült. Polavija tábornok és felesége, továbbá Cuevas márki, egy kisaszszony és az *Epoca* egyik munkatársa könnyebb sérüléseket szenvedtek. Több vaggon elpusztult.

— **Táncestély.** *Schaf* János jónévű táncztanító vasárnap, november 8-án reggelig tartó zártkörű táncestélyt rendez a „Korona“ vendéglő táncstermében. Belépti díj személyenként egy korona. Kezdeté 8 órákor. Ugyanott új táncztanítási tanfolyam nyílik.

— **Késelő Othelo.** A nagy-hatvan uteza 1558-ik számú házba tegnap délután egy fiatal leány ment be a szakácsnéhoz s utánna pár percz múlva egy Deák Ferencz nevű napszámos, meglehetősen részeg állapotban. Bizonyára valami féltékenykedési jelenet játszódhatott le a leány és Deák Ferencz között, mert olyan éktelen lármát csaptak, hogy Bujaki Gábor házmester jónak látta Deákot a házból kiutasítani. A részeges napszámos azonban sehogysem volt hajlandó az idegen házat elhagyni s kezében egy kést tartva, hadonázott jobbra-balra. Bujakinak végre sikerült őt valahogy a kapun kituszkolni, a mi felett Deák Ferencz annyira dühbe jött, hogy a kezében lévő kést a házmester bal vállába szurta. A késelő Othelot letartóztatták.

— **Jogász táncestély.** A joghallgató ifjúság december 2-án fogja megtartani a szokásos táncestélyét a Margit fürdő disztermében. Az estély most is igen sikerültnek ígérkezik, mert arra városunk, sőt a vidék szép leányai közül is igen sokan készülnek. A rendező bizottság is megalakult szokatlan nagy számmal, a mennyiben 43 rendező van.

— **A kiállítás statisztikája.** A kapuzárás után nem lesz érdektelen egy pillantást vetni a kiállítás látogatottságának statisztikájára. A kiállításnak összesen: 2,928.946 napijegyes látogatója volt. Az 1885. évi országos kiállítást összesen 1,708.034-en tekintették meg.

— **Dr. Hegedüs Pál visszalépése.** Hajdu-vármegye balmaz-ujvárosi járásának hosszú időn, husz éven keresztül volt szorgalmas és lelkiismeretes orvosa, Dr. Hegedüs Pál, a debreczeni 1848—49-iki honvéd egyesületnek ügybuzgó elnöke, lemondott járás orvosi állásáról.

— **Szabad sertésszállítás.** A földmívelésügyi miniszter értesítette Debreczen város hatóságát, hogy a ferenczvárosi pályaudvar petroleum lerakodójára azonnali leolásra szánt sertések szállítását engedélyezte.

— **Az állatok gyógyítása.** A nagyban veszélyeztetett állategészségügyi állapot javítására minden lehető módot felhasználnak az illetékes hatóságok. Nem ritkán fordult elő baj abból is, hogy gazdáink állataikat titkos összetételű, vagy hivatalosan meg nem vizsgált gyógyszerekkel gyógyították. A földmívelésügyi miniszter erről tudomást szerezvén, leiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, amelyben az említett gyógyszereknek használatát 100 forint pénzbüntetés terhe alatt megtiltja.

— **Központi választmányi ülés a megyénél.** Hajdu-vármegye központi választmánya f. hó 10-én kedden d. e. 9 órákor a vármegyháza nagy tanácstermében Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöklele alatt ülést tart, a melyen a múlt hónap 28-án megtartott országgyűlési képviselő választásokról beérkezett jegyzőkönyveket bírálják felül.

— **Halál légy csipés miatt.** Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban városunkban. Farkas István államvasuti mozdony felvigyázó valamelyik ismerősének a temetésére ment el. A halottas szobában a még nyitott koporsóban levő halottról egy légy reá szállott s arczát megcsipte. Kevés idő múlva Farkas István arca óriási kinok között feldagadt s mire orvoshoz fordultok már egész teste átható vérmérgezést kapott. Az előhívott orvosi segély mitsem használt s a szerencsétlen ember egy napi szenvedés után meghalt.

— **Legujabb szenzáció.** Londonban egy szappant találtak fel, mely nemcsak mos, hanem tetszés szerinti színben meg is festi a legfinomabb szövetet, bársonyt, csipkét stb. Sajátságos, hogy sem a kezét, sem az edényt nem fogja, míg a festett tárgy színtartó és nem fakul meg. Az angol gyár ezen találmány elárusítását, mely *Maypole Soap* néven jön forgalomba, már Magyarországon is megkezdte.

— **A millennáris kiállítás alkalmából nagy kitüntetésben részesült a *Diamant Testvérek*** (Budapest, Dorottya-uteza 11.) szücs és szőrmeáru nagykereskedőcég; hol a legujabb divatu prémgallérok, női konfekció és bundaárak a legjutányosabban kaphatók.

— **Nemzeti szálloda, Budapest** (Váci uteza 22.) Budapest legkedveltebb első rangú szállodája a főváros közvetlen központjában. Mérsékelt árak 1 frttól feljebb, huzamosabb idei tartózkodásnál ár engedmény. Kellemes családi tartózkodási hely, a téli időnyre lakások hét vagy hónap számra jutányosan kaphatók. Villany világítás, lift és fürdővel berendezve.

Öngyilkos huszárfőhadnagy.

Bay Bertalan, a 2. sz. honvédhuszár-ezred főhadnagya kedden hajnalban lakásán mellbe lőtte magát. A golyó a szive fölött furódott be s nemesebb részeket nem érintve, az egész testen áthatott. A seb nem föltétlenül halálos, de a felgyógyulás azért nagyon költséges. Bay, ki a vármegye egyik legelőkelőbb családjának tagja, néhány nappal ezelőtt lett főhadnagy. Tehetséges, szorgalmas rokonszenves ember volt, anyagi ügyei is rendben voltak s így nem is sejtik, hogy mi adhatta a fegyvert a boldogtalan ember kezébe.

Különösen nagy részvétet tanusít a közönség a szerencsétlen ifju családja iránt, kiket számosan keresnek fel s kérdezősködnék az ifju tiszt állapota felől. A városban élénk beszéd tárgyát képezi a főhadnagy tragoediája s még most is, mint a tegnapi nap folyamán az öngyilkosság okáról különböző hírek keringnek szerte. Egy levelet hagyott hátra, melyben meleg sorokban szívélyes bucsut vesz hozzátartozóitól s tisztársaitól. A levél egyebet nem tartalmaz. Bay állapota a legaggasztóbb. Kezelő orvosai egyáltalában nem biznak abban, hogy a derék fiatal tisztet életben tarthassák. Legtöbbször eszmélet nélkül van s csak néha-néha tér magához. Testvérei s szülei kérdezősködnék a tett okáról, de ő csak ezt felelte „*A sors intézte így.*“ Különbben azt is kijelentette, hogy ha végóráját érzi közeledni, akkor megmondja tettének okát. Barátjai, ösmerősei nagy számmal keresik fel lakásán, hol betegágyánál aggódó családja ápolja.

Mulatságok.

Vasuti tisztok mulatsága. A vasuti tüzletvezetőség több tisztje igen érdekes és eredeti mulatságot rendez e hó 8-án, vasárnap, a mikor is nagy társaságban — hölgyek és urak — az új vasuti műhelytelepre rándulnak ki s ott barátságos, ugyszólván családias jellegű uzsonnát rendeznek. Az uzsonnának egyik legkimagaslóbb része mi-

denesetre a szalonna-sütés lesz. Végül a fiatalok táncra fog perdülni, a mi elengedhetetlen dolog minden ilyen és ehhez hasonló mulatságból. Az uzsonnán csakis meghívottak vehetnek részt, a kik vasárnap délután pont öt órákor gyűlnek össze a debreczeni pályaudvar várótermében, honnan egyszerre történik az elindulás.

Gazdász bál. A debreczeni gazdasági tanintézet hallgatói bálrendezésén fáradoznak. A bált a jövő hó elején szándékoznak megtartani a „Bika“ szálloda disztermében. A bálrendezés a jövő héten alakul meg. A gazdászok ez idei bálja bizonyára ép oly fényes sikerű és látogatott lesz, mint rendszeren lenni szokott.

Ingtalanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályáról. —

1. Molnár Ferencz és neje veszik özv. Géder Sándorné és Géder Sándortól ezeknek ondódi földjüket és 1311 sz. a. házukat 900 frt vételárért.

2. Szabó József és neje veszik Szendrei Sándor és nejétől ezeknek ondódi földjüket 450 frtért.

3. Lengyel Sándor veszi Vida József és nejétől ezeknek majorsági földjüket 600 frt. vételárért.

4. Pokrócz János és neje veszik Klein Ignácztól ennek ondódi földjét 1650 frtért.

5. Béres Sándor és neje veszik Csobai János és nejétől ezeknek téglás-kerti földjüket 400 frtért.

6. Bak Gábor és neje veszik Nagy Ferencz és nejétől ezeknek ondódi földjüket 100 frt vételárért.

Apróságok.

Legyező mögül.

A megcsalottak mindig kutatják, hogy miért csalattak meg; a kik szerették, ritkán keresik az okát.

Sok nő sajnálja azt, a kit megcsal és mégis megcsalja.

Sok meg pirul szerelme miatt, de azért mégis szeret.

Vannak férfiak, a kiknél a szerelem meggyerése, a szerelem végét jelenti.

A bókokkal a nők hiúságát legyezzetik a férfiak.

A mai világban, ha szerelmet akarsz nyerni, gyűlöletet kell mutatnod.

A férfiak sehogysem tudják megérteni, hogy miért hasonlítunk mi nők a tengerhez? Azért, mert „kimeríthetők“ nem vagyunk.

De minő unalmasak ezek az egy felvonásos és dialóg műkedvelői előadások. Lám én a három, de különösen a négy és öt felvonásos dialogokat szeretem.

Sehogysem tudtam megérteni, midőn Laczi azt kérdezte tőlem, hogy mi különbség van a mágnes és Ágnes közt? Óh Istenem most már tudom!

A legyező mögött bátrabban beszélnek előttünk a nők is: azt hiszik, mert ők nem látnak minket, mi sem láthatjuk őket.

A gyönyöröktől a legkönnyebb megcsömörleni.

A szerelem a szív édes álma, a kiábrándulás a józan ész szava.

Okos szerelmes — nincsen.

Ha egy leány mondja, hogy szeret: ne hidd el; de ha szeméit látod feléd ragyogni szokatlan tüzzel, ne kérdezz, de higgy.

Sok nő, hogy izgatottságát palástolja — legyezi magát.

A legegyszerűbb tolette a — fülbevaló.

Az erény levágja az ember fejét, a bűn csak a haját.

Debreczeni piac.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 1860 kgr. I. rendű 7.30, II r. 7.25, III r. 7.20.

Rozs, piacra hozatott 1780 kgr. I. rendű 5.80, II r. 5.75, III r. 5.70.

Kétszeres, piacra hozatott 1780 kgr. I. rendű 6.70, II. r. 6.65, III r. 6.60

Árpa, piacra hozatott 1750 kgr. I. rendű 4.40, II r. 4.35, III r. 4.30.

Zab, piacra hozatott 1840 kgr. I. rendű 5.30, II r. 5.20, III r. 5.00.

Tengeri, piacra hozatott 2895 kgr. ó-tengeri I. rendű 4.80, II. r. 4.75, III. r. 4.70. Uj tengeri I. r. 3.20, II. r. 3.15, III r. 3.20.

Köles 5.—, 4.90, 4.80.

Köleskása 13.—, 12.50, 11.50.

Burgonya 2.00—1.80

Piaci árucikkek:

100 kilonként: Bab fehér 8— bab sárga 7.50 burgonya, só darabos 11.00, só darált 12.00, disznózsir 63 frt, széna I. rendű 3.00, II. r. 2.50, III. r. 2.00, szalma I. r. 60 frt. II. r. 40, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sóltan 55 frt, hajt 54 frt, nyers faggyu 20 frt, szappan 18.50 frt, aszalt szilva 16—28 frt, borsó 16.50 frt, lencse 19.50 frt, rizs 18 frt, pirszen 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 14.50

Kilonként: Árpakása 16 —, kr, aszaltszilva 18 kr., asztali dara 16 kr. burgonya 3 kr., borsó szepességi 16 kr., szatmári 10 kr., bab fehér 10 kr., sárga 9 kr.,

disznó-zsir 64, ozukor 48, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lencse szatmári 20 kr., szepességi 24 kr., liszt Nr. 1. 14 kr., Nr. 2. 13 1/2 kr., Nr. 3. 13 kr., Nr. 4. 12 1/2 kr., Nr. 5. 12 kr., Nr. 6. 11 1/2 kr., olvasztott vaj 70 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 20 kr., szappan 24 kr., szalonna sós 64 kr., sóltan 60 kr., kávé 2 frt — kr.

Literonként: Tej 10 kr., tejjel 40 kr., aszalt-szilva 24 kr., petroleum 20 kr., borsó 12—14 kr., lencse 10—12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.50 kr., fafelvágás 2.40 frt, beszállítása 1.20 kr.

Husárak: Marhahus —, 40, 44, 50, 52, 54, 56, 60 kr. Borjúhús 44—50 kr. Sertéshús 52, 56, 64 kr. Juhhús 32—36 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 55 kr., ellátás nélkül 85 kr. nő ellátással 30 kr., ellátás nélkül 50 kr. gyermek ellátással 20 kr., ellátás nélkül 45 kr.

Állatvásár.

Egy pár hizott ökör 200—350 frt tehén 100—200 frt, hizott tehén bornyával 120—240 frt, fejős tehén bornya nélkül 100—200 frt, meddő tehén 120—200 frt, I. r. jármos ökör 350—400 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 200—250 frt, tinó 120—160 frt, üsző 100—130 frt. rugott üsző bornyu 40—70 frt, ökörbornyu 40—70 frt. Egy pár anya birka —, egy pár magyar juh —, egy pár ürü birka —, egy db. eika 60—300, egy db. jó ígás 160—300.

Ló felhajtott 650 db., elkelt 390 db. Marha felhajtott 980 db., elkelt 570 db. Sertés felhajtott — db., elkelt — db. Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves — frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — fra. Kóvér kilója — kr. Uj szalont. 58—60 kr., Juh és birka felhajtott — db. elkelt — db.

Kiadó és laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

A legfinomabb valódi

Gyapjuszövetek

Zsolnai / brassói / brünni / angol / és / francia

gyártmányok

rendkívül olcsó áron

Nagy-Károlyi üzletünk felosztása miatt

kiosnyben is kaphatók Debreczenben

Biedermann E. és Fia

posztóáru-házában.

Alkalmi vétel!

Kitűnő minőségű

férfi és női
 czugos, bőr- és posztó-czipők
 2 frt 20 krtól feljebb.

Rendkívül erős

gyermek-czipők
 90 krtól feljebb.

Férfi- és fiu-csizmák

bőr és halinából, nem gyári munka
 2 frt 20 krtól kezdve.

Női- és férfi-ingek,

téli alsóruhák,
 60 krtól kezdve.

Egy nagy partie!

Rumburgi és czérna vásznak,
 kanavaszok, sifonok, mosó velezek
 míg a készlet tart, ezelőtt 40-60 kr.
 most 16-20-23 kr.

Férfi- és fiu kalapok, sapkák

58, 75 és 95 krtól feljebb.

Grünbaum és Schwarznál

Piacz és Miklós-utca sarkán.
 Frohner szálloda alatt.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöl-
 tetnek, meg nem felelő áruk visszavételnek.

✂

Van szerencsénk a t. község szives tudomására hozni, miszerint legújabbán megnyitott

Kazinczi kőszénbányánk

kizárólagos képviselével

FODOR JENŐ urat DEBRECZENBEN

bistuk meg.

Ajánljuk kályhafűtés és ipartelepek eséljaira kiválsan alkalmas szénünket, legújtanosabb árak mellett minden állomásra szállítva és kérjük méltóságassanak becses rendeléseikkel említett képviselőnkhez (Iroda: **Biedersteiner-palota**) fordulni, előre biztosítván azok legpontosabb teljesítéséről.

Kiváló tisztelettel

Kazinczi kőszénbánya részvénytársaság

558-3-3 BUDAPEST.

Saját gyártmányu
Coaksot
 (pirszén)
 fűtésre, kovácsok és lakatosok részére
100 kilónként 2 frtért
 ajánlja házhoz szállítva
a légszuszogó igazgatóság
 Debreczen.

Cseresznye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresznyéből **80,000 drb**, meggyből **50,000 drb**.

Cseresznyefa-csemeték árai: a 160-200-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerű, életerős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 40 krig**.

Meggyfa-csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, igen szép fejlődésű, élet-erős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 50 krig**.

Nagybani árak	100 drb	40 kros	csemete	1	vagy több	fajban	38 frt	} 100 an- kint
	250	40	"	1	"	"	36 "	
	500	40	"	1	"	"	34 "	
	1000	40	"	1	"	"	32 "	
	5000	40	"	1	"	"	30 "	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt, 500 drb vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Gernersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogósa, Dönnissen sárga ropogósa, Hedelfingeni óriás, Dr. Entz feketeje, Schneider kései ropogósa, Ceburgi korai fekete, Glocker óriása, Büttner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Reuerchen ropogósa, Heintze korai cseresznyeje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi her csemege, Kanisai fekete, Esperen ropogósa stb. stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Kőrösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva érő, Oigniesi apátnő, stb. stb.

A fenti cseresznye- és meggyfajokon kívül adunk ki **körte, alma, szilva, őszli és kajszinbaraczk, lasponya, birs- és eperfa-ajtványok** úgy gazdasági, mint törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajlaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek ezért gazdag gyökérzet s biztos fogamzasi képességgel bírnak, ezenfelül hiteles fajnak, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentiekon kívül 1-2-3-4 éves vadoncz is, körtéből, almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, besztercezi szilva, duráncrai szilva, Prunus, Myrobalana, Saint Julien, kökény, mandula, sárga baraczk, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy és eperből, melyeknek árai erősség (vastagság) szerint 1000 kint 5-85 frtről 19 80 frtra emelkednek.

UNGHVARY LÁSZLÓ-féle czeplédi gyümölcsfa-iskola ma

Az Unghváry László-féle czeplédi gyümölcsfa-iskola már 140 hold területtel rendelkezik. Van benne 1,100,000 csemete és 15,000,000 vadoncz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerekén található ilyenemű telepek közt az első helyen áll. Egyébként is nagyot halad az Unghváry László-féle czeplédi iskola, hogy a telepet (száraz időre való számitással) ártézi kuttal látta el; nemkülönben a sok eső, illetve csapadékos időre való számitással vízlevezető árkokat létesít. (Ezen munkálatok tavaszig mind befejeztettek). Kültet ez év őszén és a következő év tavaszán 4000 drb anyafát. Tényleg megkezdte a díszbokrok és díszfák valamint a résztenyésztést is. Boldogult **Berecski Mátónak** egy a mező-kovácsbázi valamint kunágotai kísérleti telepe a czeplédi tulajdonába ment át. A czeplédi iskola, mint életképes vállalat, **Kooskeméten** is léteint egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb. stb.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Schwarz Márton

ingatlan és jelzálog-kölcsön
közvetítő irodája
DEBRECZEN

Miklós-utca sarkán 1904. sz. a.
(Frohner-szállodával szemben.)

Földbirtokok, házak, erdők, tanyák,
kaszálók és kertek, vételre, eladása
és haszonbérbeadása a leggyorsabban
eszközöltetnek.

Hévésmezgyében egy 10,000 hold ter-
ületű kitűnő birtok eladó. A vételt könnyíti,
hogy jelzálog-kölcsönrel van terhelve.
Részletes adatok komoly reflektánsoknak
adatok.

Nemesi birtok kerestetik megvételre
szép, uri lakkal és parkkal.

Eladó vendéglő. Egy nagyobb vidéki
városban teljesen berendezett szálloda 8
vendégszobával, étteremmel, kávéházzal,
borivóval, nyári helyiséggel, kedvező fel-
tétel mellett eladó. Vevő az üzlet jó-
meneteléről meggyőződhetik.

Gépező Kovács, ki több év óta gazda-
ságban van alkalmazva, újra állást keres.

Törlesztéses jelzálog-kölcsönök birto-
kokra, házakra, telkekre, rövidebb vagy
hosszabb időre a becsérték három negyed
részéig, az intézet által felmondhatlanul,
legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl-
tetnek.

Eladó ház. Nyil-utczán egy 10 évig
adómentes szép új ház eladó. Ara 3200 ft.

Két nyilas tanyaföld épülettel haszon-
bérbe kerestetik. Ondódi föld előnyben
részesül.

Közel községben a főtéren álló ház
haszonbérbe kiadó. Evi bére 250 ft. Van
benne bolthelyiség italmérési és dohány-
tőzsdei joggal, kényelmes 3 szoba, konyha,
előszoba és éléskamrából álló lakással. A
ház örökáron is megvehető. Ara 2800 ft.

Korrepetitornak ajánlkozik egy keres-
kedelmi akadémiai hallgató.

27 nyilas tanyaföld 6 évre haszonbérbe
kiadó. Evi haszonbér 1500 ft. Ugyane
birtok eladó. Ara 27000 ft.

Haszonbérbe kerestetik 6-15 nyilas
tanyaföld.

Kiadó bolt. Egy kitűnő meneteli sarok
fűszerüzlet italmérési engedéllyel, telje-
sen berendezve, haszonbérbe kiadó.

Négy nyilas föld, lehetőleg a Csapó-
utczai dűllőben megvételre kerestetik.

Kiadó kávéház. Egy szépen berende-
zett kávéház eladó.

Könyvelő, ki a levelezésben, kettős
könyvvitelben, mérleg és zárszámadások
készítésében teljesen jártas, azonnali be-
lépésre állást keres.

Több bolthelyiség a főtéren haszon-
bérbe kiadó.

Beiratások és felvilágosítások díjta-
nul adatnak.

Díjak csak a sikertült közvetítés ese-
tében fizetendők.

FERENCZ-

PÁLINKA (sósorszesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb.

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható gyógyszertárakban, drogueriákban és
fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár“ világhírű gyógy-
szerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gycmor eszencia, Dr. Heuffel-
féle vértisztító labdacok, Banáti növény-nedv, Herkules-
fürdői köszvényesz, injectio és capsules végétal-sáb...

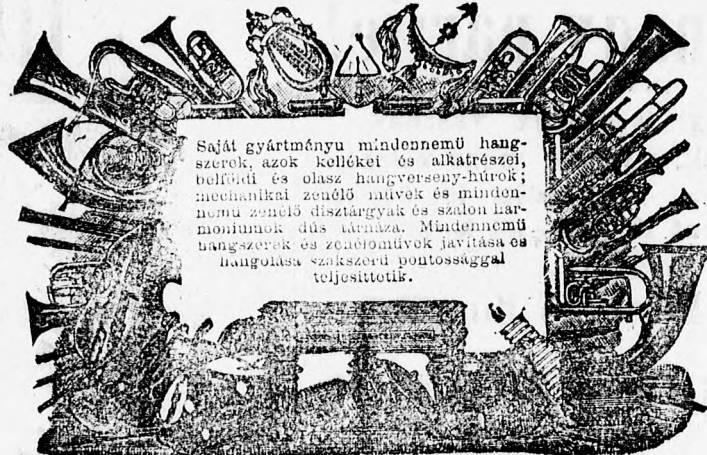
Raktárak Debreczenben: **Dr. ROTHSCHNEK. E., MIHALOVITS**
ISTVÁN és TÓTH BELA gyógyszerészeknél
valamint

Vértes Lajos sasgyógyszertárában Lugos 438. sz.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. szab. hangszer-ipar
Budapest VII. ker. Kerepesi-ut 36.

Hegedűk, fuvolák, ezimbalomok, ozipterák
és teljes zenekari felszerelések.
Hangverseny-zenekari és műkedvelői-
hangszerek.

Zenélő-automaták, forgatható mecha-
nikai szalon-hangszerek egyedi
főraktára
s legolcsóbb beszerzési forrása

Saját gyártmányú mindennemű hang-
szerek, azok kellékei és alkatrészei,
belföldi és olasz hangverseny-húrok;
mechanikai zenélő művek és minden-
nemű zenélő dísz tárgyak és szalon har-
moniumok dús tárnaca. Mindennemű
hangszerek és zenefonitvek javítása és
hangolása szakszerű pontossággal
teljesítettik.

Szállodák, vendéglők, kávék, kantinok, pálinkamérő és fod-
rásüzlet forgalmát emelik és tetemes hasznot hoznak a
a zenélő automaták,

melyek pénz bedobása után a legkedveltebb zenedarabokat a legnagyobb tökéletességgel
önmaguktól eljátszák s mint rendkívül gyönyörködtető és szórakoztató hangszerek magánosok-
nak és családok részére különösen ajánlatosok. Egy ily önműködő zenélő mű valóságos boldog-
ságot és meglepetést hoz a házba.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható
érezőjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányú hangszerral minden előzetes tanul-
mány és zeneismeret nélkül száz száz tetszés sze-
rinti zenedarabokat lehet játszani. Ara 12 ft, a kótalapok
drbjá 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése
mellett vagy utánvétellel teljesíttetnek.

**Ariston, Phónix, Manopan, Herophon, Ariosa és
Sonora** és egyéb mechanika hangszerek
a legutányosabb áron kaphatók.

HARMONIKA

saját készítményű
a legkitűnőbb hangokkal,
3 fttól kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10 forintig
és feljebb.

Különlegességek aczéhangú harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zene-
darabbal), melynek segítségével minden előzetes zeneisme-
ret nélkül a harmonika játszást egy fél óra alatt mindenki
megtanulhatja. Az egy soros harmonika-iskola ára 1 ft, a két-
soros harmonika-iskola ára 2 ft, mely összeg beküldése
után bérmentve küldjük.

Első egyetlen hazai harmonika gyár.

Ujdonságok: Önműködő zongora, önműködő ezimbalom, önműködő ozipterák, önműködő
harmonium s számos ujdonság s önműködő zenélő különlegesség.

Képes árjegyzék: a) harmonikáról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz-
tárgyakról, c) minden egyéb hangszerekről, hangszerekellékekről és húrokról külön kiadásokban
ingyen és bérmentve küldetnek.